

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 13/1989-90 med anledning av Itl
Christina Hedman-Jaakkolas hemställ-
ningsmotion till landskapsstyrelsen om
att anordna en energisparkampanj i
landskapet.

Landstinget har den 21 mars 1990 inbegärt finansutskottets utlåtande över motio-
nen. Utskottet, som i ärendet hört överinspektören Göran Frantzén och sekretera-
ren i elförsörjningsdelegationen Henning Lindström, får med anledning härav anföra
följande.

I motionen föreslås, med hänvisning till motsvarande åtgärder i riket, att en
energisparkampanj skulle genomföras i landskapet.

I likhet med vad som konstateras i motionen behandlade landstinget i slutet av år
1988 en liknande motion (Hemst.mot. nr 75/1987-88) med syfte att landskapsstyrel-
sen skulle starta en elsparkampanj inom landskapsförvaltningen samt utarbeta
rekommendationer till kommuner och privatpersoner i samma syfte. I det samman-
hanget konstaterade landstinget att landskapsförvaltningen använder elström i den
omfattning som krävs för att uppfylla allmänhetens krav på offentlig service samt i
den omfattning som förutsätts i arbetsmiljöbestämmelserna. Det ansågs vidare att
det inom kommuner och bland privatpersoner redan fanns ett intresse av att
begränsa elkonsumtionen och landstinget förkastade därför motionen.

Med anledning av föreliggande motion har utskottet bekantat sig med vad som
gjorts i motsvarande syfte i Sverige och Finland, samt hur stor konsumtionen av
elström är. Elkonsumtionen på Åland är ca 7.100 kWh/år per person jämfört med
11.000 kWh/år per person i riket och 14.000 kWh/år per person i Sverige. Under de
senaste 20 åren har tillväxttakten varit ca 5-6 procent i landskapet medan den i
riket varit hälften så stor. Ålands Kraftverksaktiebolag har kunnat konstatera att
tillväxttakten måste ner till ca 3 procent för att man i fortsättningen skall klara av
situationen. Detta påpekas också i Kraftverksaktiebolagets långtidsplan. En av
anledningarna till att ökningen varit så stor i landskapet är att det flesta småhus
idag byggs med direktel på grund av de låga investeringskostnaderna detta är
förknippat med.

Bland de saker som är möjliga att vidta skulle åtgärder i syfte att nedbringa
energiförlusterna i ledningarna vara. Det är dock för Ålands del så att energiförlus-
ten i ledningarna torde vara ca 4 procent vilket måste anses som mycket litet med

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 13/1989-90 med anledning av ltl
Christina Hedman-Jaakkolas hemställ-
ningsmotion till landskapsstyrelsen om
att anordna en energisparkampanj i
landskapet.

Landstinget har den 21 mars 1990 inbegärt finansutskottets utlåtande över motionen. Utskottet, som i ärendet hört överinspektören Göran Frantzén och sekreteraren i elförsörjningsdelegationen Henning Lindström, får med anledning härav anföra följande.

I motionen föreslås, med hänvisning till motsvarande åtgärder i riket, att en energisparkampanj skulle genomföras i landskapet.

I likhet med vad som konstateras i motionen behandlade landstinget i slutet av år 1988 en liknande motion (Hemst.mot. nr 75/1987-88) med syfte att landskapsstyrelsen skulle starta en elsparkampanj inom landskapsförvaltningen samt utarbeta rekommendationer till kommuner och privatpersoner i samma syfte. I det sammanhanget konstaterade landstinget att landskapsförvaltningen använder elström i den omfattning som krävs för att uppfylla allmänhetens krav på offentlig service samt i den omfattning som förutsätts i arbetsmiljöbestämmelserna. Det ansågs vidare att det inom kommuner och bland privatpersoner redan fanns ett intresse av att begränsa elkonsumtionen och landstinget förkastade därför motionen.

Med anledning av föreliggande motion har utskottet bekantat sig med vad som gjorts i motsvarande syfte i Sverige och Finland, samt hur stor konsumtionen av elström är. Elkonsumtionen på Åland är ca 7.100 kWh/år per person jämfört med 11.000 kWh/år per person i riket och 14.000 kWh/år per person i Sverige. Under de senaste 20 åren har tillväxttakten varit ca 5-6 procent i landskapet medan den i riket varit hälften så stor. Ålands Kraftverksaktiebolag har kunnat konstatera att tillväxttakten måste ner till ca 3 procent för att man i fortsättningen skall klara av situationen. Detta påpekas också i Kraftverksaktiebolagets långtidsplan. En av anledningarna till att ökningen varit så stor i landskapet är att det flesta småhus idag byggs med direktel på grund av de låga investeringskostnaderna detta är förknippat med.

Bland de saker som är möjliga att vidta skulle åtgärder i syfte att nedbringa energiförlusterna i ledningarna vara. Det är dock för Ålands del så att energiförlusten i ledningarna torde vara ca 4 procent vilket måste anses som mycket litet med

tanke på att motsvarande siffra i Sverige och Finland är ca 10 procent. Att höja priset på elektriciteten har visat sig ge mycket litet resultat i sparhänseende. I stället har en sådan åtgärd stor inflationsdrivande effekt.

Olika former av elsparkkampanjer har diskuterats inom Kraftverksaktiebolaget. Det kan konstateras att Imatran Voima inte bedriver några sådana kampanjer. I stället propagerar de för ökad användning av elektricitet och Ålands Kraftverksaktiebolag har därför valt att inte distribuera all den reklam som kommer från Imatran Voima till konsumenterna. I riksbudgeten finns dock en summa om 4 miljoner mark avsatt för sparåtgärder. Däremot bedriver Vattenfall i Sverige mycket omfattande kampanjer. Syftet är att man under innevarande år skall satsa 1 miljard svenska kronor för ändamålet. Ålands Kraftverksaktiebolag kan få ta del av och använda det material som Vattenfall producerar.

Kraftverksaktiebolaget ställer sig dock mycket tveksamt till effekterna av en elsparkkampanj eftersom konsumtionen redan är liten på Åland. Det är omöjligt att påvisa effekten av de kampanjer som bedrivs i Sverige eftersom konsumtionen inte minskar härigenom, men möjligen ökningstakten.

I landskapets budget för år 1990 finns under moment 27.03.27 upptaget 60.000 mark för information och rådgivning. Avsikten är att under året skall landskapsstyrelsen tillsammans med bl.a. Ålands Kraftverksaktiebolag genomföra en energihushållningskampanj. Finansutskottet har erfarit att frågan ännu inte hunnit behandlas av landskapets elförsörjningsdelegation men det får förutsättas att så kommer att ske. Finansutskottet har därför inte funnit anledning till ytterligare åtgärder i enlighet med vad som föreslås i motionen.

Med hänvisning härtill får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta hemställningsmotion nr 47/1989-90.

Mariehamn den 17 april 1990

På finansutskottets vägnar:

Sven-Olof Lindfors
ordförande

Elisabeth Naucclér
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sven-Olof Lindfors, viceordföranden Sundblom samt ledamöterna Lindbom och Olofsson.